

JORNADA

“Dialects entre científics i gestors a les fundacions de recerca”

St. Pau Recinte Moderniste. Sala Francesc Cambó. 2018.11.20

Pere-A. Fàbregas – President de la Coordinadora Catalana de Fundacions

---

BENVINGUDA

Bon dia,

En primer lloc voldria agrair la vostra presència en aquesta jornada sobre els “Dialects entre científics i gestors a les fundacions de recerca”

que organitza la Comissió de Fundacions de Tecnologia i Recerca de la CCF

I saludar al

- DG de Recerca de la GENCAT: Joan Gómez
- el nostre conferenciant inicial el bon amic i reconegut científic: Pere Puigdomenech
- als ponents de la taula rodona
- i a l'Andreu Mas Colell, autèntic motor de canvi de la recerca a Catalunya durant tants d'anys, i bon amic, que ens farà la conferència de cloenda

LA COORDINADORA CATALANA DE FUNDACIONS

Com sabeu, molts de vosaltres,

- La CCF es l'única entitat de 2d nivell del món fundacional de Catalunya.
- Acaba de celebrar els seus primers 40 anys de treball i servei
- En aquest moments agrupa unes 600 fundacions de tots els sectors: socials, cultura, educació, salut, cooperació, etc
- i també _____

- **Per que existeix?, perquè fa falta? que fa?**
  - **Lobby** → representar el sector davant
    - administracions
    - mitjans de comunicació
    - incidint en les polítiques i la imatge que afectin al sector
  - **Networking** → que es coneguin i col-laborin, que s'ajudin
    - amb un gran dinamisme
    - 1995.- CF. d'Educació
    - 2011.- CF. de l'Àmbit Social [2003. Xarxa de Solidaritat]
    - 2014.- CF. de Tecnologia i Recerca
    - 2017.- CF. de Cultura
    - [2018.- CF. de Salut]
  - **Serveis**
    - Formació
    - assessorament → legal, contable, tributari, etc
    - cap a la modernització i la professionalització
  - **Ajudar als que volen fer una nova fundació**

- **L'OBSERVATORI DE LES FUNDACIONS DE CATALUNYA**
  - Un projecte molt important es el del Observatori de les Fundacions de Catalunya
  - per poder crear el coneixement necessari del sector que permeti posicionar-lo clarament a l'imaginari col·lectiu
  - Disposar de dades es el començament real, por poder passar en un sector tan transversal com el de les Fundacions d'una Llei que ens agrupa
    - a un Sector Econòmic i Social amb un impacte rellevant en el país

CATALUNYA, TERRA DE FUNDACIONS

Com sabeu a Catalunya hi ha una gran tradició de fundacions

- Tenim fundacions amb mes de 500 anys de funcionament

- 1996 → 1002 // 2017 → 2584 → per 2,5 vegades en 20 anys
- les 77.000 persones que treballen en fundacions son el 2,5% de la ocupacio de Catalunya
- CAT nomes amb el 15% de la població d'Espanya disposa del 40% de la ocupació del sector fundacional al Estat i administra el 40% dels beneficiaris de les fundacions del conjunt d'Espanya

LES FUNDACIONS DE TECNOLOGIA I RECERCA

- Es un sector de una gran rellevància
  - 97 fund (2017) → aprox. un 4% de les fund. de CAT
  - L'any 2000 eren 57 fund. → el creixement es d'un 70% en aquests anys [17 anys]
  - Mes concentrades en el Barcelones (68%) que el conjunt de fundacions (49%), encara que la participació del territori va pujant de forma lenta però constant
  - La ocupació es de unes 5.000 persones del total de 77.000 del sector fundacional (un 6,5%), equivalent al sector de energia elèctrica i gas
  - Inclou fundacions que fan recerca i fundacions que financien recerca
- A la CCF tenim la sort de disposar d'una Comissió de Fund. de Tecnologia i Recerca
  - creada en el 2014
  - amb un gran dinamisme
  - que organitza els Cafès de la Recerca i Jornades i actes de diferents tipus per debatre els temes d'interès per aquestes fundacions
  - i que es la Comissió la responsable del disseny d'aquesta Jornada d'avui

ELS TEMES D'AVUI

- La ciència te moltes questions que l'afecten i nous elements que condicionan el seu posicionament de futur, per exemple:

- el sistema de publicacions científiques
  - Science y Nature o Open Access
  - citas → factor d'impacte → ...

- las investigaciones deben estar básicamente orientadas a la consecución de impacto, para así facilitar la obtención de financiación
  - o el sistema debe tener unas bases más éticas
  - els papers tenen que seduir o aportar nous elements al coneixement
  - debe aceptarse la presión sistémica que modifica el comportamiento de los investigadores? o no?

- el problema de la innovación
  - dice Carlos Moedas, comisario europeo de investigación:
  - “Somos mejor que otros en términos de citas de artículos científicos,
  - pero después no transformamos todo este conocimiento en innovación.
  - Tenemos que invertir más en innovación para competir en un mundo global”

- I també, el diàleg entre científics i gestors em les Fundacions de recerca, tema específic d'avui

- Catalunya disposa d'un bon model de recerca
  - dissenyat per ser excel.lent
  - Andreu Mas-Colell, i l'esforç de moltes persones i institucions
  - Estem a un gran nivell de producció científica
  - però, no estem al mateix nivell, i tenim grans mancances amb:
    - patents
    - spin-off's / strat-up's
    - generació d'empreses
    - llocs de treball qualificats
    - aportació al PIB → a la generació de riquesa del país

- Catalunya està en un impass polític d'una gran complexitat, i sembla que:
  - que darrerament la ciència i la recerca han perdut protagonisme en les polítiques del Govern
  - però es clarament una aposta de futur, que té un moment d'inercia difícil, si es para, costarà molt tornar a engegar
  - Per l'Agenda 20-30 de les Nacions Unides fa falta desenvolupar tecnologies noves, respectuoses amb el medi ambient, i basades en els nous valor de la societat del futur

- Una qüestió rellevant es com integrar, en condicions dignes, i donar oportunitats al talent jove del nostre país
  - esta be que construïm entorns on sigui fàcil atraure el millor talent del mon
  - però em de pensar amb les generacions de catalans i catalanes, mes ben preparades que mai
  - i que han de poder tenir la seva oportunitat

- Les fundacions i la CCF ens hem d'esforçar
  - per donar mes visibilitat al que fem
  - i fer entendre al conjunt de la societat que la recerca i el coneixement basats en les tecnologies de la informació
  - son la energia del segle XXI
  - el creixement i el increïble desenvolupament econòmic del mon des de finals del segle XVIII, nomes ha estat possible per la utilització de les energies fosils, sense cremar carbó, petroli o gas, el món no hauria fet el salt als creixements exponencials que han permes el nivell de qualitat de vida actual
  - això que ara sembla antiquat ha canviat el mon ...
  - el coneixement te que ser el motor de la millora de la societat del futur

- En tot cas, l'objectiu d'aquestes jornades es:
  - compartir coneixements
  - aprendre uns dels altres

- i crear xarxa per donar valor a la feina que fem les Fundacions
- Per acabar, les fundacions treballem per una societat
  - més inclusiva → més justa
  - més formada
  - que valori la recerca i el coneixement
- Vivim en una societat
  - cada cop menys racional
  - i cada cop més emocional
  - això dona facilitats als populismes i als dogmatismes
  - un dels pocs elements que tenim
  - per millorar des de bons fonaments la societat
    - es el coneixement científic
    - i el pensament crític, el pensament no convencional
  - en definitiva, recuperar els valors de l'Il.lustració.

MOLTES GRÀCIES